

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๓/๒๕๖๐

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๔/๒๕๖๐

วันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

เรื่อง นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติกระทำการจัดทำพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ ประกอบ พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อผู้เคยเป็นสมาชิกรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๕ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีร่วมกันประชุมปรึกษาและลงมติเห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณา ต่อมาในคราวการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมลงมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาและลงมติในวาระที่สาม เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายและพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

- ๒ -

ผู้ร้องเคยเป็นสมาชิกรัฐสภาได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพงวดเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ ในอัตราเดือนละ ๘,๐๐๐ บาท หักค่าธรรมเนียม ๑๒ บาท ซึ่งเงินดังกล่าวมาจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจ่ายให้ตามสิทธิของผู้เคยเป็นสมาชิกรัฐสภาตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อผู้เคยเป็นสมาชิกรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๕ ผู้ร้องมีความเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” ซึ่งคำว่า “กฎหมาย” ตามความของบทบัญญัติดังกล่าวจะต้องเป็นกฎหมายที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เมื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ บัญญัติว่า “ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจ่ายเงินและความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ” และตามพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕ วรรคสอง ซึ่งกำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติต้องมีการประกาศใช้โดยให้ทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการ และวรรคสาม กำหนดให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แต่จากการสืบค้นเว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา ไม่ปรากฏว่ามีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติและกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐแต่อย่างใด และจากสำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๐๒๘ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ เกี่ยวกับการรับร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ซึ่งเป็นการยืนยันว่าคณะรัฐมนตรีได้จัดทำและเห็นชอบให้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ แล้ว ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ โดยชัดแจ้ง ดังนั้น การกระทำของนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในการจัดทำพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และนำพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นมา จึงเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามความในมาตรา ๕ เป็นอันใช้บังคับมิได้ อีกทั้งการกระทำดังกล่าวยังอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำทุจริตหรือประพฤตินิชอบในการใช้เงินแผ่นดินที่จะก่อความเสียหายต่อรัฐ

ผู้ร้องเป็นปวงชนชาวไทยมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายตามความในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ จึงไม่อาจใช้สิทธิรับเงินทุนเลี้ยงชีพงวดเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) มีคำสั่งยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีและมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีคำสั่งให้พระราชบัญญัติดังกล่าวไม่อาจนำมาใช้บังคับในการจ่ายเงินแผ่นดินได้อีกต่อไป

(๒) มีคำสั่งให้คณะรัฐมนตรีนำพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้ไปพลางก่อน

(๓) มีคำสั่งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรนำเงินของผู้ร้อง จำนวน ๕,๐๐๐ บาท คืนราชการและเบิกจ่ายเงินให้ผู้ร้องตามสิทธิโดยใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการกระทำของนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่จัดทำพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ผู้ร้องตรวจสอบแล้วไม่ปรากฏว่ามีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ และกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ การที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรนำเงินตามงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มาจ่ายเป็นค่าเงินทุนเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อผู้เคยเป็นสมาชิกรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๕ ให้แก่ผู้ร้องย่อมไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญซึ่งถือเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อ

- ๔ -

สิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาว่าเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ นั้น ไม่ปรากฏว่ามีการกระทำใดที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ และการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจ่ายเงินให้กับผู้ร้องก็เป็นไปตามสิทธิของผู้ร้องที่เคยเป็นสมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อผู้เคยเป็นสมาชิกรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๖ กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

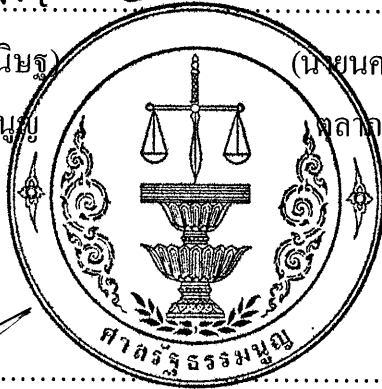
(คำสั่งที่ ๕๗/๒๕๖๐)

(นายจรูญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ